

Etusivu>Sinun oikeutesi>Rikoksen uhri>Korvaukset>Vahingonkorvauksen vaatiminen rikosentekijältä**Vahingonkorvauksen vaatiminen rikosentekijältä**

Latvia

Miten vaadin vahingonkorvausta tai muuta hyvitystä rikosentekijältä oikeudenkäynnissä (rikosoikeudellisessa menettelyssä), ja kenelle tällainen vaatimus pitäisi osoittaa?

Sinulla on oikeus saada tutkintaviranomaiselta (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin) tietoa korvausten hakemista ja saamista koskevista edellytyksistä, mukaan lukien valtion maksamat korvaukset, ja voit esittää vahingonkorvausvaatimuksen rikosoikeudenkäynnin yhteydessä.

Voit tehdä korvaushakemuksen missä tahansa menettelyn vaiheessa siihen asti, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin aloittaa asian käsittelyn. Hakemukset voidaan esittää kirjallisesti tai suullisesti. Tutkintaviranomainen (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin) kirjaa suullisen hakemuksen pöytäkirjaan.

Missä menettelyvaiheessa tällainen vaatimus olisi esitettävä?

Voit esittää hakemuksesi missä tahansa menettelyn vaiheessa siihen asti, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin aloittaa asian käsittelyn. Vaikka rikosoikeudellista vastuuta kantava henkilö ei olisi tiedossa, voit silti hakea korvausta.

Uhrilla on oikeus peruuttaa korvaushakemuksensa missä tahansa rikosoikeudellisen menettelyn vaiheessa siihen asti, kun oikeus vetäytyy harkitsemaan päätöstään.

Millaisia vaatimuksia voin esittää, ja missä muodossa vaatimus olisi esitettävä (vaatimuksen kokonaismäärä vai erittely yksittäisistä vahingoista, ansionmenetyksistä ja koroista, vai molemmat)?

Sinulla on oikeus saada tietoa korvausten hakemista ja saamista koskevista edellytyksistä tutkintaviranomaiselta (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin). Hakemukset voidaan esittää kirjallisesti tai suullisesti. Tutkintaviranomainen (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin) kirjaa suullisen hakemuksen pöytäkirjaan.

Omaisuuksivahingoista, aineettomista vahingoista ja fyysisestä kärsimyksestä haettavan korvauksen määrä on ilmoitettava korvaushakemuksessa.

Omaisuuksivahingoista on lisäksi esitettävä niitä koskeva näyttö. Voit ilmoittaa hakemuksessasi myös pankkitilinumeron, jolle korvaukset maksetaan.

Onko tällaisen vaatimuksen esittämistä varten olemassa erityinen lomake?

Voit esittää hakemuksesi joko kirjallisesti tai suullisesti. Tutkintaviranomainen (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin) kirjaa suullisen hakemuksen pöytäkirjaan.

Mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Omaisuuksivahingoista, aineettomista vahingoista ja fyysisestä kärsimyksestä haettavan korvauksen määrä on ilmoitettava korvaushakemuksessa.

Omaisuuksivahingoista on lisäksi esitettävä niitä koskeva näyttö.

Oikeus määrittää korvauksen suuruuden arvioituaan hakemuksesi ja ottamalla siinä yhteydessä huomioon aineellisten vahinkojen summan, rikoksen luonteen ja vakavuuden, rikoksesta aiheutuneen fyysisen kärsimyksen, pysyvän vamman, työkyvyn menetyksen, aineettomien vahinkojen vakavuuden ja julkisuuden sekä henkiset traumat.

Suorista vahingoista maksettavien korvausten määrät arvioidaan niiden hintojen perusteella, joita käytetään syytöksen laajuuden määrittämiseen.

Liittyykö vaatimuksen esittämiseen tuomioistuinmaksuja tai muita kuluja?

Sinun ei tarvitse maksaa hakemuksen käsittelystä rikosoikeudenkäynnissä.

Jos katsot, että vahinkoa ei ole korvattu täysimääräisesti, sinulla on oikeus anoa korvausta **siviiliprosessilain** mukaisesti. Korvauksen tasoa määritettäessä on otettava huomioon rikosoikeudellisen prosessin seurauksena vastaanotettu korvaus.

Haettaessa korvausta siviilioikeudellisessa menettelyssä uhrin ei tarvitse maksaa valtion käsittelymaksua.

Voinko saada oikeusapua ennen oikeudenkäyntiä tai sen aikana? Voinko saada oikeusapua, vaikka en asu maassa, jossa oikeudenkäynti tapahtuu?

Jos alaikäisen oikeuksien ja etujen suojeleminen on vaikeaa tai muulla tavoin mahdotonta tai jos edustaja esittää asiasta perustellun pyynnön, tutkintaviranomainen (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin) tekee päätöksen asianajajan nimittämisestä alaikäisen uhrin edustajaksi. Poikkeustapauksissa, jos henkilön oikeuksien ja etujen suojeleminen rikosoikeudellisessa menettelyssä ei voida muutoin varmistaa, tutkintaviranomainen (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin) tekee päätöksen asianajajan nimittämisestä köyhän tai vähävaraisen täysi-ikäisen henkilön edustajaksi. Tutkintaviranomainen (poliisi, syyttäjä, tuomioistuin) nimittää asianajajan myös niissä tapauksissa, joissa kukaan läheisistä ei voi edustaa uhria. Näissä tapauksissa oikeusapuvirasto (*Juridiskās palīdzības administrācija*) maksaa asianajajan palkkion valtion oikeusavun tarjoamisesta rikosoikeudellisessa menettelyssä.

Missä tapauksissa rikostuomioistuin hylkää vaatimukseni rikosentekijää vastaan tai kieltäytyy ratkaisemasta vaatimusta?

Jos oikeus vapauttaa epäillyn, rikokseen liittyvää korvaushakemusta ei tutkita. Korvaushakemuksen tutkimatta jättäminen ei ole este vahingonkorvauskanteiden nostamiselle **siviiliprosessilain** mukaisesti.

Voinko valittaa tällaisesta ratkaisusta tai hakea muuta hyvitystä?

Korvaushakemuksen tutkimatta jättäminen ei ole este vahingonkorvauskanteiden nostamiselle **siviiliprosessilain** mukaisesti.

Jos tuomioistuin myöntää minulle vahingonkorvausta, kuinka voin varmistaa, että rikosentekijää vastaan annettu tuomio pannaan täytäntöön, ja mitä apua voin saada tämän varmistamiseksi?

Vahingonkorvaushakemuksia koskevat tuomiot pannaan täytäntöön haaste- ja ulosottomiesten toimesta, jotka käynnistävät täytäntöönpanon velkojan laatimasta kirjallisesta hakemuksesta täytäntöönpanomääräyksen nojalla.

Pannakseen täytäntöön vahingonkorvaushakemusta koskevan osan tuomiosta tuomioistuin antaa uhrille tämän pyynnöstä oikeuden määräyksen.

Velkojat, joiden korvaushakemus koskee henkilövahinkojen seurauksena aiheutunutta vammaa tai muuta terveyshaittaa taikka henkilön kuolemaa, vapautetaan haaste- ja ulosottomiehille maksettavista täytäntöönpanokustannuksista.

Haaste- ja ulosottomiehet ryhtyvät tarvittaviin toimiin omasta aloitteestaan ja käyttävät ennalta sovittuja keinoja ja menetelmiä tuomioiden nopean ja korkealaatuisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Haaste- ja ulosottomiehet selvittävät asianomaisten oikeudet ja velvollisuudet, jotta näiden prosessuaaliset oikeudet toteutuvat vilpittömässä mielessä.

Päivitetty viimeksi: 06/05/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.